

Slik utarbeider du ytelseserklæring og CE-merke for behandlet trekledning for utvendig bruk

Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) startet høsten 2021 markedstilsyn med behandlet trekledning til utvendig bruk. Vi vil undersøke om behandlet trekledning til utvendig bruk, merket med Euroklasse D, har de egenskaper som kreves for å tilfredsstille dette. Disse produktene omfattes av regelverket i byggevareforordningen, (EU) nr. 305/2011, og er dekket av den harmoniserte standarden NS-EN 14915:2013.

Gjennom markedstilsynet ser direktoratet på produkt dokumentasjon. I tillegg skal noen utvalgte produkter testes.

Direktoratet har bedt om følgende dokumentasjon fra aktørene i markedet:

- ytelseserklæring (på norsk, svensk eller dansk)
- CE-merking (en kopi eller et bilde)
- testrapport
- bruksanvisning/monteringsanvisning på norsk, svensk eller dansk

I noen tilfeller har vi bedt om ytterligere dokumentasjon som er lagt til grunn for å fastsette ytelser og egenskaper.

Dette informasjonsbladet er en veiledning til hvordan du utarbeider ytelseserklæring og CE-merking, hvilke opplysninger disse dokumentene skal inneholde og eksempler på ytelseserklæring og CE-merke som oppfyller kravene i byggevareforordningen.

Ytelseserklæring

Behandlet trekledning til utvendig bruk omfattes av standarden NS-EN 14915:2013. Kledningen skal ha en ytelseserklæring og være CE-merket når de omsettes. Dette innebærer at ytelseserklæring må følge kledningen, enten i papirform eller elektronisk.

Byggevareforordningen bestemmer hvilken informasjon som skal være i ytelseserklæring. I vedlegg III til byggevareforordningen finner du en mal sammen med anvisninger for hvordan produsenten skal utforme ytelseserklæringen. De ulike varetypene skal ha en egen ytelseserklæring, og det må være redegjort for alle vesentlige egenskaper for den aktuelle varetypen. Dersom produktet omsettes i Norge, må ytelseserklæringen være på norsk, svensk eller dansk.

Hvem skal utforme ytelseserklæringen?

Det er produsenten av byggevaren som skal utforme ytelseserklæringen. Produsenten er den som skaffer til veie en byggevare under sitt eget navn eller varemerke, og gjennom ytelseserklæringen tar produsenten på seg ansvaret for at produktet oppfyller de angitte ytelsene.

Distributører og importører har ansvar for at ytelseserklæringen og annen relevant informasjon om byggevaren følger med til sluttkunden når produktet selges. Dersom en distributør eller importør velger å omsette et produkt under sitt eget navn eller varemerke, tar distributøren eller importøren over produsentansvaret og må selv sørge for å utforme ytelseserklæring og CE-merke for produktet.

Varetyper og sporbarhet

Produsenten bestemmer varetypen, som skal ha en unik identifikasjonskode.

Denne identifikasjonskoden skal kunne spores gjennom ytelseserklæringens referansenummer, som også skal være oppgitt på CE-merkingen. Identifikasjonskoden og referansenummeret kan være identiske.

Varetypens unike identifikasjonskode og ytelseserklæringens referansenummer er viktig informasjon som sikrer sporbarhet, mellom produktet og ytelseserklæringen.

En varetype er råmateriale eller en kombinasjon av flere råmaterialer som framstilles i en bestemt prosess og som har en bestemt ytelse for visse vesentlige egenskaper. Hovedregelen er at en ytelseserklæring skal referere til én spesifikk varetype. Det kan i noen tilfeller være tillatt å oppgi flere varettyper i samme ytelseserklæring, under forutsetning av at varetypens identifikasjonskode og varetypens ytelse oppgis tydelig for hver enkelt varetype.

Hvilke egenskaper skal det redegjøres for?

Alle vesentlige egenskaper i den harmoniserte produktstandardens ZA-tillegg skal oppgis i ytelseserklæringen. Dersom ytelsen for noen av egenskapene ikke kan deklarerer, skal det stå NPD, som er en forkortelse for «no performance determined» (ingen ytelse angitt).

I ytelseserklæringen skal det ikke være deklarerert andre egenskaper enn de som er oppgitt i standardens ZA-tillegg.

De vesentlige egenskapene som er deklarerert i ytelseserklæringen, skal også framgå i CE-merkingen.

Informasjon om kjemikalier

EUs kjemikalierregelverk – omtalt som Reach (Registration, Evaluation, Authorisation of Chemicals) – inneholder bestemmelser om kjemikalier i produkter. Virksomheter må registrere stoffer de bruker i produkter til Det europeiske kjemikaliebyrået (ECHA). Virksomhetene må dokumentere egenskapene til stoffene og vise hvordan disse kan håndteres på en trygg måte for helse og miljø før de kan omsettes på markedet.

Spesielt farlige stoffer står oppført i kandidatlisten, som oppdateres to ganger i året. Miljødirektoratet har veiledninger og informasjon om Reach-forordningen og stoffer som er oppført i kandidatlisten. Dersom behandlet trekledning til utvendig bruk inneholder kjemikalier som er på denne listen, skal denne informasjon følge med ytelseserklæringen.

Du finner mer informasjon her:

- Miljødirektoratets nettside om [Reach-forordningen](#)
- [Det europeiske kjemikaliebyrået](#) (European Chemicals Agency, ECHA)
- Lenke til gjeldende utgave av [kandidatlisten](#)

Ytelseserklæring

Nr. DoP001 A

1. Varetypens unike identifikasjonskode: (produktnavn) trykkimpregnerte og overflatebehandlede kledningsbord av heltre
2. Tilsiktet bruksområde: utvendig trekledning
3. Produsent: Foretaket AS, Industriveien 1, 1234 Byen
4. Autorisert representant (hvis relevant): B
5. System eller systemer for vurdering og verifikasjon av byggevarers ytelser (AVCP): AVCP system 3 C
- 6a. Harmonisert produktstandard: NS-EN 14915:2013
- 6b. Teknisk(e) kontrollorgan: Teknisk Kontrollorgan AS, NB nr. 0000 D
7. Angitte ytelser: E

Vesentlige egenskaper:	Angitt ytelse
Reaksjon ved brannpåvirkning	D-s2, d0
Emisjon av pentaklorfenol	Ingen
Farlige stoffer	NPD
Gjennomtrenging av vanndamp	NPD
Lydabsorpsjon	NPD
Varmegjennomgang	Verdi
Holdbarhet (biologisk risiko)	NPD
Motstand mot biologisk angrep	NPD

8. Bruk av hensiktsmessig teknisk dokumentasjon og/eller spesifikk dokumentasjon (hvis relevant):
Ytelser for denne byggevaren, som er anført ovenfor, er i overensstemmelse med de angitte ytelsene. Denne ytelseserklæringen er utarbeidet i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 305/2011 under eneansvar til produsenten, som er anført ovenfor.
Underskrevet for produsenten og på dennes vegne av:

[Sted]
[Dato]
[Navn]
[Underskrift]

- A. Ytelseserklæringen skal ha et referansenummer. Referansenummeret kan være det samme som varetypens unike identifikasjonskode.
- B. Autorisert representant er en aktør som har fått skriftlig fullmakt fra en produsent til å handle på dennes vegne i forbindelse med visse oppgaver. Dette kan utelates dersom produsenten ikke har en slik representant.
- C. I ytelseserklæringen skal det oppgis hvilket system for vurdering og verifikasjon av byggevarers ytelser (AVCP) som er lagt til grunn for behandlet trekledning for utvendig bruk.
- D. Det tekniske kontrollorganet skal være utpekt iht. den harmoniserte produktstandard eller horisontalt utpekt iht. byggeveforordningen vedlegg V punkt 3.
- E. Ytelsene for hver av byggevarens vesentlige egenskaper må oppgis. Verdi eller klasse må angis for minst en egenskap. Dersom noen av ytelsene ikke kan deklarerer, skal det stå NPD («no performance determined» = ingen ytelse angitt).

CE-merke

Det skal bare være ett CE-merke på et produkt. Byggevarer som omfattes av flere EU-rettsakter bør ha referanse til alle rettsaktene som gjelder for produktet.

CE-merkets innhold angis i byggevareforordningen artikkel 9. Der understrekes det at enkelte opplysninger alltid skal være med, blant annet vesentlige egenskaper som produsenten har deklarerert. Opplysningene i CE-merket skal oppgis selv om det blir en oppramsing av det som står i ytelseserklæringen. CE-merket skal speile innholdet i ytelseserklæringen, og utformes derfor etter at ytelseserklæringen er laget.

Eksempel på CE-merking:

	
17 ^[1]	
Foretaket AS, Industriveien 1, 1234 Byen	
Teknisk kontrollorgan: 0000 ^[2]	
Varetypens unike identifikasjonskode: trykkimpregnerte og overflatebehandlede kledningsbord av heltre ^[3]	
Ytelseserklæringens referansenummer: DoP001	
NS-EN 14915:2013	
utvendig trekledning ^[4]	
Vesentlige egenskaper:	Angitt ytelse: ^[5]
Reaksjon ved brannpåvirkning	D-s2, d0
Emisjon av formaldehyd	Klasse E1 eller E2
Emisjon av pentaklorfenol	Ingen
Varmegjennomgang	Verdi

Hovedregelen er at CE-merket skal være festet på produktet. Der det ikke er mulig, skal det være festet på emballasjen eller framgå av papirer som følger med produktet.

Direktoratet for byggkvalitet ser at det kan være utfordringer med å feste et fullstendig CE-merke på produktet. Det gis derfor mulighet til at en kortversjon av CE-merket kan stå på selve produktet, dersom en fullverdig versjon av CE-merket er festet på emballasjen.

CE-merket skal være avskilt fra eventuell annen merking av produktet. Innholdet i CE-merket skal bare referere til den varetypen merket festes på. Eksempelet under viser hva et CE-merke skal inneholde.

^[1] Viser til de to siste sifrene i årstallet da CE-merket ble påført byggevaren for første gang.

^[2] Identifikasjonsnummeret til det tekniske kontrollorganet.

^[3] Varetypens unike identifikasjonskode.

^[4] Beskrivelse av byggevaren og dens tilsiktede bruk.

^[5] CE-merkingen skal inneholde informasjon om byggevarens ytelser og egenskaper. Bare relevante egenskaper i henhold til ytelseserklæringen skal tas med. Egenskaper som refereres med NPD skal ikke stå i CE-merkingen.